

KARTA KURSU

Nazwa	Ochrona przyrody	
Nazwa w j. ang.	Protection of Nature	
Koordynator	dr hab. Prof. UP Małgorzata Kłyś	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Prof. UP Małgorzata Kłyś dr Dorota Merta
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Poznanie początków ruchu ochrony przyrody i rozwoju prawodawstwa ochronnego w Polsce. Poznanie obowiązującej ustawy o ochronie przyrody. Poznanie aktów prawnych i konwencji międzynarodowych. Poznanie organów i instytucji ochrony przyrody w Polsce. Poznanie przedmiotu i celi współczesnej ochrony przyrody. Poznanie różnorodności biologicznej na Ziemi i w Polsce. Światowe Rezerwy Biosfery. Poznanie Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Poznanie różnych form i metod ochrony przyrody w Polsce. Kształtowanie umiejętności oceny zagrożenia gatunków – czerwone księgi roślin i zwierząt.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstaw ochrony przyrody.
Umiejętności	Przestrzeganie zasad ochrony przyrody. Korzystanie z różnych źródeł informacji
Kursy	Botanika i mykologia, Zoologia, Ekologia ogólna, Podstawy prawne ochrony środowiska

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna historię, podstawy prawne, formy i metody ochrony przyrody.	K_W14, K_W16, K_W23
	W02 Potrafi zdefiniować i wyjaśnić zależności między Ekologią, Ochroną środowiska i Ochroną przyrody.	K_W33
	W 03 Zna i potrafi scharakteryzować rodzaje bioróżnorodności i formy ochrony przyrody.	K_W11, K_W16,
	W04 Wymienia i interpretuje akty prawne i konwencje międzynarodowe dotyczące ochrony przyrody.	K_W14, K_23

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Dostrzega znaczenie bioróżnorodności i potrzeby jej zachowania;	K_U07
	U02 Wykorzystuje zdobytą wiedzę specjalistyczną do interpretacji zebranych danych empirycznych oraz wnioskowania	K_U2, K_U13, K_U22
	U03 Dokonuje analizy danych dotyczących aktualnego stanu zasobów przyrody we własnym regionie, w kraju i świecie korzystając z różnych źródeł wiedzy	K_U2, K_U22, K_U24

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Sprawnie organizuje pracę w grupie	K_K4,
	K02 Przestrzega zasad ochrony przyrody	K_K6, K_K1
	K03 Potrafi ocenić, zinterpretować informacje z zakresu ochrony przyrody podawane w różnych źródłach	K_K2, K_K3, K_K6, K_K7

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład W	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	

Liczba godzin	15	15	10				
	E	Zal.	Zal.				

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady - wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia - referat połączony z prezentacją multimedialną; dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium pisemne
W01								x				X	
W02								x	X			X	
W03									X			X	
W04									X				
U01									X				
U02									X			X	
U03								x	X			X	
K01							x						
K02								x					
K03							x	x				x	

Kryteria oceny

Uzyskanie zaliczenie na podstawie referatów na wybrany temat
Egzamin (pisemny - stacjonarnie lub ustny zdalnie - w zależności od sytuacji epidemiologicznej) z treści kursu

Uwagi

Będzie sprawdzana obecność na wykładach i ćwiczeniach
W grupie konwersatoryjnej zajęcia w terenie

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Ekologia a ochrona przyrody i ochrona środowiska – podstawowe definicje i zależności między tymi dyscyplinami.
2. Początki ruchu ochrony przyrody w Polsce, rozwój prawodawstwa ochronnego w Polsce. Obowiązująca ustawa o ochronie przyrody z 2004 r. z późniejszymi zmianami. Akty prawne i konwencje międzynarodowe.
3. Organy i instytucje ochrony przyrody i środowiska w Polsce.
4. Przedmiot i cele współczesnej ochrony przyrody. Różnorodność biologiczna jako główny cel ochrony przyrody.
5. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000. Obszary Natura 2000 i kryteria ich wyznaczania. Cel ochrony obszarowej w sieci Natura 2000.
6. Państwowy Monitoring Środowiska. Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
7. Formy ochrony przyrody w Polsce.
8. Parki narodowe.
9. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.
10. Metody ochrony przyrody. Ochrona bierna i czynna, ochrona in situ i ex situ. Ocena zagrożenia gatunków – czerwone księgi roślin i zwierząt.
11. Różnorodność biologiczna Polski na tle innych państw europejskich. Rodzaje różnorodności: gatunkowa, genetyczna i ekosystemowa.

Wykaz literatury podstawowej

1. E. Symonides – Ochrona przyrody Wyd. UW 2008
2. Andrew S. Pullin – Biologiczne podstawy ochrony przyrody Wyd. Naukowe PWN 2005
3. Monika Grzegorzczak (red.) 2007. Integralna ochrona przyrody. 528pp. Instytut Ochrony PAN.

Wykaz literatury uzupełniającej

Ustawa o Ochronie przyrody 2004 z późniejszymi zmianami
 Czerwone księgi roślin i zwierząt
 Strony internetowe omawianych parków narodowych
Kłyś M., Nowak-Chmura M. 2015. Invasive alien arthropod species and their adverse impact in Poland. Ed. Buczek and Błaszak Arthropods in the contemporary world. Lublin 2015. s. 101-109.
 Malejky N., **Kłyś M.**, Kocoń A., Izdebska A. 2018. Beetles from the *Chrysomelidae* family harmful to urban trees. Ed. Buczek and Błaszak
 Izdebska A., **Kłyś M.** 2020. Jaki wpływ mają inwazyjne gatunki obcych stawonogów na zdrowie ludzi i otaczającą nas przyrodę? Stawonogi Pasożytnicze i Alergenne. Red. Buczek A., Błaszak Cz., Wyd. Koliber, Lublin: 84-95
 Zawadzka, D., Z. Żurek, P. Armatys, P. Stachyra, P. Szewczyk, M. Korga, **D. Merta**, J. Kobielski, M. Kmiec, B. Pregler, P. Krzan, Z. Rzońca, G. Zawadzki, J. Zawadzki, B. Sołtys, J. Bielski, J. Czaja, E. Flis-Martyniuk, A. Wediuk, R. Rutkowski I A. Krzywiński.
 2019. Liczebność i rozmieszczenie głuszca w Polsce w XXI wieku. Sylwan 163(9): 773-783
 Orłowski, G., **D. Merta**, P. Pokorny, E. Łukaszewicz, W. Dobicki, J. Kobielski, A. Kowalczyk, Z. Rzońca, A. Krzywiński. 2019. Supporting dataset and methods for egg sizes, eggshell thicknesses and metal concentrations measured in the shells and contents of eggs of Capercaillies *Tetrao urogallus*. Data in brief 24: 1-10

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4